

Ο άγιος νέος οσιομάρτυρας Προκόπιος

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουνίου 25, 2017

Ο **άγιος Προκόπιος** ήταν από τα μέρη της Βάρνας, από γονείς ευσεβείς. Όταν έγινε είκοσι χρόνων επιθύμησε τη μοναχική ζωή και πήγε στο Άγιο Όρος του Άθω. Εκεί έγινε υποτακτικός ενός γέροντα που λεγόταν Διούσιος, στη σκήτη του Τιμίου Προδρόμου, και αφού πέρασε λίγος καιρός, έλαβε και το άγιο σχήμα των μοναχών.

Από τη φύση του ήταν άκακος και απλούστατος, γι' αυτό και πολλοί τον θαύμαζαν για την αρετή του, την υπακοή προς τον γέροντά του και την επιμονή στους κόπους της ασκητικής ζωής. Μη υποφέροντας όμως ο εχθρός διάβολος να βλέπει τέτοιες αρετές σε ένα νέο, τον φθόνησε και κάθε μέρα του έβαζε λογισμούς να γυρίσει στον κόσμο.

Αποφάσισε λοιπόν και έφυγε από το Άγιο Όρος και πήγε στη Σμύρνη. Φτάνοντας εκεί, του ήρθε άλλος λογισμός χειρότερος, ότι δηλαδή αφού άφησε τη μετάνοιά του και επέστρεψε στον κόσμο, οπωσδήποτε θα κολαστεί. Έτσι τον κυρίευσε η απόγνωση και τον έκανε, αλίμονο, να αφήσει την ευσεβή του πίστη, χωρίς να αποκαλύψει τον λογισμό του σε κάποιον και να ζητήσει συμβουλή.

Μια μέρα, λοιπόν, πήγε στον κριτή της Σμύρνης. Μόλις τον είδαν οι φύλακες, τον ρώτησαν τι ζητάει, και αυτός τους απάντησε ότι έτσι ήλθε. Εκείνοι τον ξαναρώτησαν μήπως έχει κάποια δίκη ή μήπως θέλει να γίνει Τούρκος, και αυτός είπε ναι. Τον άρπαξαν τότε με χαρά και τον έφεραν στον κριτή λέγοντας: «Αυτός ο Ρωμιός θέλει να γίνει Τούρκος κι εσύ σήμερα θα κάνεις ένα μεγάλο ψυχικό».

Ο κριτής χάρηκε πολύ και τον ρώτησε αν είναι αλήθεια, και αυτός το επιβεβαίωσε. Μπροστά όμως στον κριτή δεν παρουσιάστηκε ως καλόγερος αλλά φορούσε ρούχα κοσμικά. Του λέει, λοιπόν, ο κριτής: «Γιατί έχεις αφήσει τα γένεια σου;» Αυτός απάντησε: «Έτσι το αποφάσισα».

Ο κριτής χάρηκε πιστεύοντας ότι έρχεται με όλη του την ψυχή στη θρησκεία τους.

Του ζήτησε τότε να πει την ομολογία της ισλαμικής πίστης και αυτός την είπε. Έπειτα τον κατήχησε, τον συμβούλεψε να μείνει σταθερός στην απόφασή του και τον άφησε δεκαπέντε μέρες κάτω από την επίβλεψη του σεραδάρη, δηλαδή του αρχηγού των γενιτσάρων. Τον φύλαγαν να μη μιλήσει με κανένα Χριστιανό και ύστερα από δεκαπέντε μέρες του έκαναν περιτομή.

Πόσο γρήγορα όμως τον αλλοίωσε η δεξιά του Υψίστου! Αμέσως μόλις έλαβε τη βδελυρή περιτομή, άλλαξε ο λογισμός του. Άρχισε να τον ελέγχει η συνείδησή του, και αυτός που βρισκόταν προηγουμένως σε απόγνωση, ήλθε σε συναίσθηση του άπειρου ελέους του Θεού. Ήθελε, λοιπόν, να φανερώσει τη μετάνοιά του σε κάποιον πνευματικό ή σε Χριστιανό, όποιος όμως τον έβλεπε ντυμένο οθωμανό, τον απέφευγε από φόβο.

Τέλος τόλμησε και πήγε κρυφά, χωρίς να τον αντιληφθούν οι φύλακες, και βρήκε έναν φίλο του πνευματικό που τον ήξερε από τη Σκήτη. Βλέποντάς τον εκείνος με τέτοια ρούχα –φορούσε πράσινα και άσπρο τουλπάνι στο κεφάλι–, έμεινε κατάπληκτος, λυπήθηκε πολύ και άρχισε να τον ρωτάει με ποιον τρόπο και για ποιο λόγο έφτασε σ' αυτή την αξιοδάκρυτη κατάσταση. Αυτός του τα διηγήθηκε όλα και ότι έχει μετανοήσει πολύ και ότι θέλει να μαρτυρήσει και να ξεπλύνει με το αίμα του το φοβερό αμάρτημα της άρνησης.

Τότε ο πνευματικός του είπε: «Αδελφέ μου, αυτό που μου λες, είναι άγιο. Όμως ο καιρός δεν είναι κατάλληλος, και μάλιστα αυτός που σε έχει κάτω από την επίβλεψή του, ο αρχηγός των γενιτσάρων, είναι άνθρωπος φοβερός, τον τρέμουν και οι ίδιοι οι Τούρκοι. Αυτός θα σου κάνει μεγάλα και φοβερά βασανιστήρια, κι εσύ είσαι νέος και μπορεί να μην αντέξεις, και έτσι θα λυπήσεις όχι μόνο εμάς, αλλά και όλους τους συνασκητές σου και τους φίλους σου και όλους τους Χριστιανούς που βρίσκονται εδώ. Και τι λέω όλους τους Χριστιανούς και δεν λέω ότι θα λυπήσεις και όλους τους χορούς των αγγέλων και των μαρτύρων, που χαίρονται όταν δουν έναν αμαρτωλό να μετανοεί, και μάλιστα για ένα τέτοιο φρικτό αμάρτημα, και έπειτα να τον δουν αντί νικητή, νικημένο για δεύτερη φορά και αντί να φοράει το στεφάνι του μάρτυρα να τον δουν αξιοδάκρυτο; Γι' αυτό άκουσε και εμένα τον ταπεινό φίλο σου. Αφού ήρθες να με συμβουλευθείς ως πνευματικό, σου λέω ότι το έλεος του Θεού είναι άπειρο για μας τους αμαρτωλούς και δεν υπάρχει αμαρτία που να νικά την ευσπλαχνία του Θεού. Άκουσέ με, λοιπόν, και κάνε τον σταυρό σου και γύρισε πίσω στη μετάνοιά σου και στον γέροντά σου, στον οποίο θα δώσεις πολλή χαρά με την επιστροφή σου, καθώς και σε όλους τους αδελφούς σου και τους συνασκητές σου.»

Αυτός όμως επέμενε λέγοντας: «Είναι αδύνατο να πάω εκεί με τέτοια εμφάνιση, ακόμα και αν ήξερα ότι εδώ θα μου κάνουν πολλά και σκληρά βασανιστήρια. Το ξέρω βέβαια ότι αναγκαστικά θα πεθάνω, ελπίζω όμως στη βοήθεια του Θεού, που έδωσε και δίνει δύναμη σε όλους τους μάρτυρες. Μόνο αυτό σε παρακαλώ πολύ, αν υπάρχει

τρόπος, να με μυρώσεις και να βοηθήσεις να μεταλάβω των αχράντων Μυστηρίων. Αλλά δεν έχω χρόνο να λείψω από το κουάκι ούτε μια ώρα, επειδή με φυλάγουν για να μην τους φύγω».

Ο πνευματικός του είπε: «Δεν έχω τρόπο να σε μυρώσω, δεν είναι όμως ανάγκη, επειδή εσύ αποφασίζεις με γενναιότητα να βαπτιστείς με το αίμα σου, το οποίο είναι το τελευταίο βάπτισμα που δεν μολύνεται πια και που καθαρίζει τον άνθρωπο από κάθε αμαρτία και μάλιστα από το έγκλημα της άρνησης».

Από τότε άρχισε να συχνάζει στον φίλο του τον πνευματικό με πολλές προφυλάξεις, και αφού έπαιρνε θάρρος, πάλι έφευγε κρυφά. Αυτό κράτησε περίπου δεκαπέντε μέρες εωσότου γιατρευτεί λίγο η πληγή της περιτομής. Και τότε, ένα Σάββατο πρωί, πήγε και του είπε: «Σήμερα είναι η τελευταία μου μέρα και αποφάσισα να παρουσιασθώ με παρρησία μπροστά στον κριτή. Ήλθα, λοιπόν, να σε αποχαιρετήσω, γιατί δεν θα σε ξαναδώ».

Έψαλαν τότε, αυτός και ο πνευματικός, παράκληση στην Κυρία Θεοτόκο, και αφού πήρε λίγη παρηγοριά από τον πνευματικό, κατά τις τέσσερις η ώρα φόρεσε καθαρά ρούχα, που τα είχε έτοιμα από πριν, έκρυψε μέσα στον κόρφο του ένα μαύρο σκούφο, και αγνώριστος ξεκίνησε με τα πόδια.

Ο πνευματικός ακολουθούσε από μακριά και του έδινε θάρρος μέχρι το δικαστήριο, και στάθηκε έξω από το εργαστήριο ενός Χριστιανού, για να δει τι θα γίνει.

Ο Μάρτυρας πήγε μπροστά στον κριτή, έριξε το σαρίκι κάτω και έλεγξε με παρρησία τη θρησκεία τους. Φόρεσε έπειτα τον σκούφο λέγοντας ότι είναι Χριστιανός και ότι εξαπατήθηκε από τον διάβολο και αρνήθηκε τον αληθινό Θεό που είναι ο Ιησούς Χριστός και ότι η θρησκεία των Τούρκων είναι ασεβής και κάλπικη.

Εκείνοι έριξαν τον σκούφο από το κεφάλι του και τον επέπλητταν να μη βλασφημεί, ο Μάρτυρας όμως του Χριστού περισσότερο τους ήλεγχε κατηγορώντας τους ως ασεβείς. Αγρίεψαν τότε, τον άρπαξαν με πολύ θυμό και τον πήγαν στην φυλακή του μουσελίμη, μέχρι να έρθει και ο αφέντης του ο σερδάρης.

Τον έστησαν λοιπόν μπροστά τους και τον ρωτούσαν για ποιο λόγο άλλαξε. Αυτός άνοιξε αμέσως το στόμα του χωρίς κανένα φόβο και δισταγμό, ελέγχοντας με μεγάλο θάρρος την κακοδοξία και την ασέβειά τους. Τότε του λέει ο μουσελίμης: «Μωρέ ανόητε, τι είναι αυτό που κάνεις;»

Ο Μάρτυρας με μεγάλο θάρρος απάντησε: «Εσείς είστε ανόητοι, που είστε όλο σάρκες και ακαθαρσία και μολυσμός, και όχι εγώ. Ανόητος ήμουν έως τώρα, και γελάστηκα θαρρώντας ότι η πίστη σας είναι καλή, όμως τώρα γνώρισα την αλήθεια,

ότι δηλαδή η πίστη σας είναι ψεύτικη και μάταιη».

Πήραν να τον καλοπιάνουν υποσχόμενοι να του δώσουν μεγάλα δώρα και αξιώματα, αυτός όμως τους αποκρίθηκε ότι δεν είναι δυνατό να αλλάξουν την γνώμη του, ακόμη και αν του χαρίσουν όλο τον κόσμο.

Τότε του είπαν: «Πού πήγες πρωί-πρωί και ποιος παπάς σε δίδαξε να κάνεις μια τέτοια δουλειά;» Ο Μάρτυρας αποκρίθηκε ότι μόνος του το σκέφτηκε και το έκανε, και αυτοί του είπαν: «Ο διάβολος μπήκε μέσα σου και σου γύρισε τα μυαλά». «Εγώ», τους απάντησε, «τώρα δεν έχω μέσα μου κανέναν άλλο παρά μόνο τον Ιησού Χριστό τον Θεό μου και την Παναγία μου».

Τότε πάλι του είπαν: «Τώρα που θα δεις το κεφάλι σου να πέφτει κάτω στα πόδια σου, να δούμε, θα έρθει η Παναγία σου να σε γλιτώσει;» «Κάντε ό,τι θέλετε», τους αποκρίθηκε, «εγώ είμαι έτοιμος».

Βλέποντας ότι δεν αλλάζει γνώμη, και επιπλέον επειδή τους είχε έρθει πριν από λίγο φημάνι ότι τους επιτέθηκαν εχθροί και κινδυνεύει το βασίλειό τους και δεν είχαν χρόνο να ασχολούνται με βασανιστήρια, αποφάσισαν, τρεις ώρες μετά τη δημόσια ομολογία του, να τον θανατώσουν με ξίφος.

Τον οδήγησαν, λοιπόν, στον τόπο της καταδίκης δεμένο πισθάγκωνα και βρίζοντάς τον, και αυτός ο γενναίοψυχος δεν πήγαινε αργά αλλά έτρεχε χαρούμενος, γεμάτος αγαλλίαση. Όσους Χριστιανούς συναντούσε στο δρόμο του, τους αποχαιρετούσε λέγοντάς τους «έχετε υγεία» και προχωρούσε με πολλή προθυμία, σαν να πήγαινε σε χαρά και πανηγύρι, να χύσει το αίμα του για την αγάπη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Τόσο μάλιστα θαρραλέος και γενναίος στεκόταν για τον αποκεφαλισμό του, ώστε εξέπληξε τους Αγαρηνούς που βρίσκονταν εκεί και κανείς δεν τολμούσε να τον αποκεφαλίσει.

Τελικά έστειλαν και έφεραν έναν άλλο αρνησίχριστο, που ξεπερνούσε όλους τους άλλους στην κακία, και αυτός αποκεφάλισε τον Μάρτυρα. Έτσι τελειώθηκε με το ξίφος ο Οσιομάρτυρας Προκόπιος στις 15 Ιουνίου 1810, ημέρα Σάββατο, και έλαβε τον στέφανο του μαρτυρίου και αντάλλαξε τα φθαρτά με τα αιώνια.

Με τις αγίες του πρεσβείες ας αξιωθούμε και εμείς των αιωνίων αγαθών. Αμήν.

(Από το βιβλίο «Νέον Λειμωνάριον», Βενετία 1819, σελ. 254. Διασκευή για την Κ.Ο.)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)